

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ургамал хамгааллын эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/412/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2024 он	Санхүү-нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Лхагвацэнд Утас: 261885 Цахим хаяг: lkhagvatsendb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Д.Цэгмиддорж Утас: 263533 Цахим хаяг: tsegmiddorjd@audit.gov.mn Нийслэл Аудит ХХК-ийн захирал: Т.Сугарсүрэн Утас: 70110095 Цахим хаяг: info@niislelaudit.mn
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

УРГАМАЛ ХАМГААЛЛЫН
ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ХҮРЭЭЛЭНГИЙН ЗАХИРАЛ
М.БЯМБАСҮРЭН ТАНАА

2024.02.28 № 07/409
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ургамал хамгааллын эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Ургамал хамгааллын эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 оны 12 дугаар сард Баянзүрх дүүрэгт байрлах 4 давхар 2880 м.кв талбай бүхий өөрийн шинэ ажлын байранд нүүж орсонтой холбоотой тайлант оны батлагдсан төсвийн байр ашиглалтын тогтмол зардлаас бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардалд шилжүүлэх хүсэлт гаргаж эрх нээлгэн эрдэм шинжилгээний тусгай зориулалтын лабораториудыг нүүлгэн шилжүүлэх, тоног төхөөрөмжийг суурилуулахад зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2021 оны 10/4527 дугаартай Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны Хөдөө аж ахуйг дэмжих санд хүргүүлсэн албан бичгийн дагуу 170,000.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий төмсний иж бүрдэл техник, хүнсний ногооны иж бүрдэл техникийг урьдчилгаа төлбөргүйгээр хүлээн авч ашиглаж байгаа боловч санхүүжилт шийдэгдээгүй шалтгаанаар үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгээгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

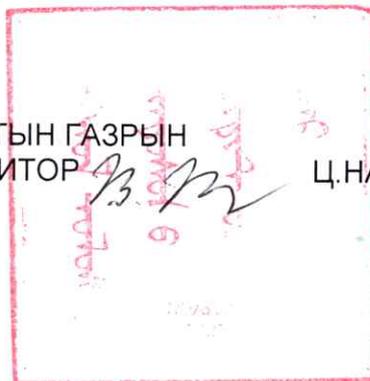
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

<i>/төгрөгөөр/</i>			
Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН (I)	55,419,105.00	19,969,310.24
34	УРЬДЧИЛГАА	18,092,625.00	
34600	Урьдчилж гарсан зардал	18,092,625.00	
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	37,326,480.00	19,969,310.24
35100	Түүхий эд материал	21,715,260.00	3,841,323.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	21,330,260.00	3,689,163.00
35130	Эм боох материал	385,000.00	152,160.00
35400	Хангамжийн материал	15,611,220.00	16,127,987.24
35410	Бичиг хэргийн материал	15,460,320.00	14,955,647.24
35420	Аж ахуйн материал	150,900.00	1,172,340.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН (II)	776,591,090.79	725,775,436.26
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	776,591,090.79	725,775,436.26
39200	Биет хөрөнгө	452,118,130.79	401,542,476.26
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	86,767,692.00	100,187,692.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл - Барилга	(24,291,085.65)	(41,715,872.05)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	20,522,500.00	20,522,500.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тээврийн хэрэгсэл	(20,522,500.00)	(20,522,500.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	890,224,758.00	917,459,428.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тоног төхөөрөмж	(599,935,513.74)	(670,042,943.82)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	128,994,776.91	140,654,666.91
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тавилга	(31,993,713.97)	(45,000,494.78)
39217	Номын фонд	2,351,217.24	
39300	Биет бус хөрөнгө	324,472,960.00	324,232,960.00
39301	Програм хангамж	1,970,000.00	1,970,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл - Програм хангамж	(1,010,000.00)	(1,250,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	323,512,960.00	323,512,960.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН (III=I+II)	832,010,195.79	745,744,746.50
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР (IV)		244,000.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		244,000.00
41300	Өглөг		244,000.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		244,000.00
41312	НДШ-ийн өглөг		244,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (V)	832,010,195.79	745,500,746.50
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	832,010,195.79	745,500,746.50
51101	-Төрийн	563,664,858.93	563,664,858.93
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	202,459,478.11	115,950,028.82
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	57,805,747.77	202,459,478.11
51220	Тайлант үеийн үр дүн	144,653,730.34	(86,509,449.29)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	65,885,858.75	65,885,858.75
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (VI=IV+V)	832,010,195.79	745,744,746.50

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

<i>/төгрөгөөр/</i>			
Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл

1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,447,565,941.92	1,723,093,660.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	197,097,616.92	49,214,660.00
1200	Нийтлэг татварын бус орлого	197,097,616.92	49,214,660.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	197,097,616.92	49,214,660.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,250,468,325.00	1,673,879,000.00
1310	Улсын төсвөөс	875,343,225.00	1,270,868,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	875,343,225.00	1,270,868,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	375,125,100.00	403,010,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан х	206,130,500.00	198,585,400.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	168,994,600.00	204,425,100.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	1,302,912,211.58	1,809,603,109.29
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,302,912,211.58	1,809,603,109.29
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,254,661,216.46	1,714,173,433.31
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	742,818,039.74	1,002,751,987.97
210101	Үндсэн цалин	558,753,755.19	642,364,197.73
210102	Нэмэгдэл	118,384,162.00	190,159,515.59
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	40,907,499.55	92,190,590.32
210104	Урамшуулал		52,319,191.32
210105	Гэрээт ажлын цалин	24,772,623.00	25,718,493.01
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	95,485,290.14	124,505,878.93
210201	Тэтгэврийн даатгал	67,809,591.01	85,457,078.93
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,409,354.35	9,762,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,062,983.36	7,809,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,274,950.52	1,952,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,928,410.90	19,524,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	12,902,400.00	16,161,419.12
210301	Гэрэл, цахилгаан	864,825.00	1,113,202.52
210302	Түлш, халаалт	12,037,575.00	14,883,216.60
210303	Цэвэр, бохир ус		165,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	44,078,900.00	37,651,555.00
210401	Бичиг хэрэг	14,462,300.00	25,106,560.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,753,700.00	286,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	773,000.00	378,800.00
210404	Ном, хэвлэл		131,200.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	89,900.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		11,748,595.00
2105	Нормативт зардал	54,932,996.00	86,587,972.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	54,675,596.00	86,445,572.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	257,400.00	142,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,331,030.00	59,679,247.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,540,150.00	37,515,576.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	5,790,880.00	19,463,671.00
210604	Урсгал засвар		2,700,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	93,129,155.00	130,540,915.00
210702	Дотоод албан томилолт	93,129,155.00	130,540,915.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	104,798,069.00	151,903,011.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	101,818,869.00	145,537,709.00

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,000,000.00	4,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	47,900.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	109,800.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	14,800.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	33,000.00	1,503,100.00
210807	Газрын төлбөр	773,700.00	862,202.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	93,185,336.58	104,391,447.29
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	420,000.00	1,003,200.00
210902	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		2,609,250.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдол	92,765,336.58	100,778,997.29
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	48,250,995.12	95,429,675.98
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,539,725.00	57,482,964.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		19,267,991.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	34,801,725.00	37,491,573.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	738,000.00	723,400.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	12,711,270.12	37,946,711.98
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,751,270.12	34,629,872.92
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,960,000.00	3,316,839.06
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	144,653,730.34	(86,509,449.29)
6	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI=III+IV-V)	144,653,730.34	(86,509,449.29)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,250,468,325.00	1,673,879,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,250,468,325.00	1,673,879,000.00
1310	Улсын төсвөөс	875,343,225.00	1,270,868,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	875,343,225.00	1,270,868,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	375,125,100.00	403,010,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан х	206,130,500.00	198,585,400.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	168,994,600.00	204,425,100.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	1,241,179,825.00	1,670,779,100.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,241,179,825.00	1,670,779,100.00
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,192,928,829.88	1,575,349,424.02
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	741,467,152.88	1,002,751,987.97
210101	Үндсэн цалин	557,402,868.33	642,364,197.73
210102	Нэмэгдэл	118,384,162.00	190,159,515.59
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	40,907,499.55	92,190,590.32
210104	Урамшуулал		52,319,191.32
210105	Гэрээт ажлын цалин	24,772,623.00	25,718,493.01
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	96,836,177.00	124,261,878.93
210201	Тэтгэврийн даатгал	69,639,277.00	85,213,078.93
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,799,200.00	9,762,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,439,400.00	7,809,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,359,800.00	1,952,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,598,500.00	19,524,400.00

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	12,902,400.00	16,161,419.12
210301	Гэрэл, цахилгаан	864,825.00	1,113,202.52
210302	Түлш, халаалт	12,037,575.00	14,883,216.60
210303	Цэвэр, бохир ус		165,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	59,289,900.00	18,222,500.00
210401	Бичиг хэрэг	29,005,400.00	13,576,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,753,700.00	286,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	773,000.00	378,800.00
210404	Ном, хэвлэл	667,900.00	131,200.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	89,900.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		3,850,000.00
2105	Нормативт зардал	78,048,356.00	77,348,590.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	77,757,756.00	77,206,190.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	290,600.00	142,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,687,280.00	60,885,527.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,896,400.00	37,515,576.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	5,790,880.00	20,669,951.00
210604	Урсгал засвар		2,700,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	93,129,155.00	130,540,915.00
210702	Дотоод албан томилолт	93,129,155.00	130,540,915.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	97,568,409.00	142,567,356.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	94,589,209.00	136,202,054.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,000,000.00	4,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	47,900.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	109,800.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	14,800.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	33,000.00	1,503,100.00
210807	Газрын төлбөр	773,700.00	862,202.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		2,609,250.00
210902	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		2,609,250.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	48,250,995.12	95,429,675.98
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,539,725.00	57,482,964.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		19,267,991.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	34,801,725.00	37,491,573.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	738,000.00	723,400.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	12,711,270.12	37,946,711.98
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,751,270.12	34,629,872.92
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,960,000.00	3,316,839.06
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III=I-II)	9,288,500.00	3,099,900.00
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	9,288,500.00	3,099,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	9,288,500.00	3,099,900.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДАЛ	9,288,500.00	3,099,900.00
2251	Үндсэн хөрөнгө олж бэлтгэхэд төлсөн	9,288,500.00	
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	9,288,500.00	3,099,900.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI=IV-V)	(9,288,500.00)	(3,099,900.00)
9	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН		

10	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН		
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VII)		
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII=III+VI+VII)		
14	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
15	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

Үзүүлэлт	<i>/төгрөгөөр/</i>			
	Засгийн хөрөнгө оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	563,664,858.93	65,885,858.75	57,805,747.77	687,356,465.45
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	563,664,858.93	65,885,858.75	57,805,747.77	687,356,465.45
Тайлант үеийн үр дүн			144,653,730.34	144,653,730.34
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	563,664,858.93	65,885,858.75	202,459,478.11	832,010,195.79
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	563,664,858.93	65,885,858.75	202,459,478.11	832,010,195.79
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт				
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт				
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй олз, гарз				
Өмчид гарсан өөрчлөлт				
Зарласан ноогдол ашиг				
Тайлант үеийн үр дүн			(86,509,449.29)	(86,509,449.29)
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	563,664,858.93	65,885,858.75	115,950,028.82	745,500,746.50

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

Код	Үзүүлэлт	<i>/төгрөгөөр/</i>			
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,207,587,700.00	1,178,755,663.08	28,832,036.92	97.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,207,587,700.00	1,178,755,663.08	28,832,036.92	97.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,207,587,700.00	1,178,755,663.08	28,832,036.92	97.6
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	976,220,900.00	955,629,743.96	20,591,156.04	97.9
210101	Үндсэн цалин	622,086,000.00	620,960,446.73	1,125,553.27	99.8

210102	Нэмэгдэл	291,026,300.00	190,159,515.59	100,866,784.41	65.3
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	16,465,200.00	92,190,590.32	(75,725,390.32)	559.9
210104	Урамшуулал	46,643,400.00	52,319,191.32	(5,675,791.32)	112.2
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	122,027,600.00	122,027,600.00		100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	82,978,800.00	82,978,800.00		100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,762,200.00	9,762,200.00		100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,809,800.00	7,809,800.00		100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,952,400.00	1,952,400.00		100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	19,524,400.00	19,524,400.00		100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	24,273,800.00	16,161,419.12	8,112,380.88	66.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,930,900.00	1,113,202.52	3,817,697.48	22.6
210302	Түлш, халаалт	15,342,900.00	14,883,216.60	459,683.40	97.0
210303	Цэвэр, бохир ус	4,000,000.00	165,000.00	3,835,000.00	4.1
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	876,200.00	832,200.00	44,000.00	94.9
210401	Бичиг хэрэг	35,800.00	35,800.00		100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	286,400.00	286,400.00		100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	378,800.00	378,800.00		100.0
210404	Ном, хэвлэл	131,200.00	131,200.00		100.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	44,000.00		44,000.00	
2105	Нормативт зардал	142,400.00	142,400.00		100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	142,400.00	142,400.00		100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээнийн төлбөр, хураамж	84,046,800.00	83,962,300.00	84,500.00	99.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	82,664,300.00	82,664,300.00		100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	823,800.00	823,800.00		100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	23,400.00		23,400.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	53,800.00		53,800.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	7,300.00		7,300.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	95,100.00	95,100.00		100.0
210807	Газрын төлбөр	379,100.00	379,100.00		100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	63,280,800.00	57,482,964.00	5,797,836.00	90.8
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	25,065,800.00	19,267,991.00	5,797,809.00	76.8
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	37,491,600.00	37,491,573.00	27.00	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	723,400.00	723,400.00		100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,207,587,700.00	1,178,755,663.08	28,832,036.92	97.6
	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,207,587,700.00	1,178,755,663.08	28,832,036.92	97.6
	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	45	45		
	Удирдах ажилтан	1	1		

	Гүйцэтгэх ажилтан	38	38	
	Үйлчлэх ажилтан	6	6	
	Гэрээт ажилтан	-	-	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

		<i>/төгрөгөөр/</i>
Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (I)	403,010,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	403,010,500.00
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	399,693,660.94
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	47,122,244.01
210101	Үндсэн цалин	21,403,751.00
210105	Гэрээт ажлын цалин	25,718,493.01
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,234,278.93
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,234,278.93
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	17,390,300.00
210401	Бичиг хэрэг	13,540,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,850,000.00
2105	Нормативт зардал	77,206,190.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	77,206,190.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	63,985,427.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	40,615,476.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	20,669,951.00
210604	Урсгал засвар	2,700,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	130,540,915.00
210702	Дотоод албан томилолт	130,540,915.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	58,605,056.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	53,537,754.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,176,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,408,000.00
210807	Газрын төлбөр	483,102.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,609,250.00
210902	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,609,250.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,316,839.06
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,316,839.06
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,316,839.06
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР (II)	403,010,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	403,010,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	403,010,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан х	198,585,400.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	204,425,100.00
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
11000	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
12000	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/				Зөвлөмж	
							Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан	Залруулаагүй	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үндсэн хөрөнгийн ангилал зөрүүтэй бүртгэсэн	1	16,171.1			1	16,171.1	1	16,171.1				
Дүн	1	16,171.1			1	16,171.1	1	16,171.1				

Аудитаар илэрсэн нийт 6,517.0 мянган төгрөгийн зөрчил¹-д зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		/мянган төгрөгөөр/		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
									Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өр төлбөр үүсгэсэн	1	244.0					1	244.0				
Үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлгүй трактор, комбайны засварт хөрөнгө зарцуулсан	1	6,273.0					1	6,273.0				
Дүн	2	6,517.0					2	6,517.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		/мянган төгрөгөөр/		Зөвлөмж	
							Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил										
Тус байгууллага нь шилэн дансны цахим хуудсанд нийт 809,957.4 мянган төгрөгийн орлого зарлагын 159 мэдээлэл байршуулахаас аудитын зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан, дараа оны төсвийн төслийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.	1	-							1	-
Дүн	1	-							1	-

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.